

§ 138

Sosiaali- ja terveystalouden vuoden 2013 tilinpäätös

HEL 2014-002616 T 02 06 01 00

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti merkitä tiedoksi sosiaali- ja terveystalouden vuoden 2013 tilinpäätöksen.

Esittelijä

virastopäällikkö
Matti Toivola

Lisätiedot

Jussi Lind, talous- ja strategiapäällikkö, puhelin: 310 42246
jussi.lind(a)hel.fi

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Sosiaali- ja terveystalouden tilinpäätös vuodelta 2013 on laadittu kaupungin tilinpäätösohjeiden mukaisesti kirjanpitolakia noudattaen. Sosiaali- ja terveystalouden käyttötalouden menot ja tulos muodostuivat yhteenlaskettuina seuraaviksi:

3 10 Sosiaali- ja terveystalouden	TP 2012	TA 2013	TP 2013	Ero 2012	Ero TA
Tulot yhteensä	257 593	257 229	254 404	-3 189	-2 825
Menot yhteensä	2 067 604	2 095 090	2 146 529	78 925	51 439
Suunnitelmapoistot	17 262	16 800	15 653	-1 609	-1 147
Tilikauden tulos	-1 827 273	-1 854 661	-1 907 779	80 505	53 117

Sosiaali- ja terveystalouden menoihin oli vuoden 2013 talousarviossa varattu 2 095,1 milj. euroa. Kaupunginvaltuusto siirsi 24.4.2013 organisaatiomuutoksista johtuvista syistä 0,97 milj. euroa muiden hallintokuntien käyttöön. Edellä mainitun määrärahamuutoksen jälkeen sosiaali- ja terveystalouden menomääräraha oli vuoden talousarviossa yhteensä 2 094,1 milj. euroa. Sosiaali- ja terveystalouden menot olivat 2 146,6 milj. euroa, mikä ylitti käytettävissä olleet määrärahat 52,5 milj. eurolla. Kokonaistalousarvio ylittyi 2,5 %. Menot kasvoivat edellisvuodesta 3,8 %.

Sosiaali- ja terveyspalvelujen osuus ylityksestä oli 23,8 milj. e (1,7 %), toimeentulotuen 20,3 milj. e (13,6 %) ja HUS-kuntayhtymän 8,8 milj. e (1,7 %).

Sosiaali- ja terveystalouden vuoden 2013 talousarvio pohjautui keväällä 2012 erillisinä laadittuihin sosiaaliviraston ja terveystalouden talousarvioihin, jotka teknisesti yhdistettiin uuden viraston talousarvioksi syksyn 2012 aikana. Osastokohtaiset käyttösuunnitelmat laadittiin alkuvuodesta 2013 uuden organisaation käynnistymisen yhteydessä.

Talousarvion määrärahatarkastelu talousarviokohdittain

3 10 01 Sosiaali- ja terveyspalvelut

Sosiaali- ja terveyspalvelujen menoihin oli talousarviossa varattu määrärahaa 1 432,7 milj. euroa. Kaupunginvaltuusto siirsi 24.4.2013 yhteensä 0,97 milj. euroa muille hallintokunnille. Sosiaali- ja terveyspalvelujen menot olivat 1 455,5 milj. euroa, mikä ylitti käytettävissä olleet määrärahat 23,8 milj. euroa. Kaupunginvaltuusto myönsi sosiaali- ja terveyspalvelujen talousarviokohdalle ylitysoikeutta 25 milj. euroa (kaupunginvaltuusto 11.12.2013).

Sosiaali- ja terveyspalvelujen tulomääräraha oli 184,1 milj. euroa. Tulot olivat 166,5 milj. euroa, joten ne alittuivat 17,6 milj. eurolla. Sosiaalitoimen maksut jäivät budjetoidusta 16 milj. euroa.

Sosiaali- ja terveyspalvelujen osalta menojen ylitystä selittävät merkittävimmin työmarkkinatuki, vammaispalvelut, suun terveydenhuolto sekä psykiatria ja päihdepalvelut. Hallinnon osastoilla syntyi toisaalta säästöä, mikä suurimmalta osilta selittyy vuokrien budjetoitua pienemmällä toteutumalla. Edellisten lisäksi kertaluonteisina erinä määrärahaylitystä aiheuttivat yhteensä 5 miljoonan euron kuolinpesävarojen käyttö sekä kaupunkiyhteisen laskentajärjestelmän käyttöönotosta aiheutuneet luottotappiot, kun vuoden 2013 kirjanpitoon kirjautui sekä vuoden 2012 että vuoden 2013 luottotappiot.

3 10 04 Toimeentulotuki

Toimeentulotuen menoihin oli talousarviossa varattu 148,5 milj. euroa. Talousarviokohdan menot olivat 168,8 milj. euroa, mikä ylitti käytettävissä olleet määrärahat 20,3 milj. euroa. Toimeentulotuen talousarviokohdalle myönnettiin ylitysoikeutta 21 milj. euroa (kaupunginvaltuusto 11.12.2013). Toimeentulotuen tulomääräraha oli 72,9 milj. euroa. Toteuma oli 87,7 milj. euroa, joten tulot ylittyivät 14,9 milj. eurolla.

Perustoimentulotuen asiakastalouksien määrä kasvoi 2236 taloudella vuoden 2012 toteutumasta. Asiakasmäärän kasvuun vaikutti yleinen taloudellinen tilanne ja työttömyyden kasvu.

3 10 05 Työllisyyden hoito

Työllisyyden hoidon menoihin oli talousarviossa varattu 6,1 milj. euroa. Toteutuneet menot olivat 0,5 milj. euroa talousarviota pienemmät. Talousarviossa työllisyyden hoitamiseen tulomääräraha oli 0,2 milj. euroa. tulot toteutuivat 0,1 milj. euroa talousarviota pienempänä.

3 10 06 HUS-kuntayhtymä

HUSin talousarviokohdalle oli myönnetty 9 milj. euroa ylitysoikeutta (kaupunginvaltuusto 11.12.2013). Lopullinen ylitys jäi 8,8 milj. euroon. HUSin talousarviokohta sisältää varsinaisen kuntalaskutuksen lisäksi siirtoviivemaksut ja muut erikseen laskutettavat erät.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Sosiaali- ja terveystalouden vuoden 2013 talousarviossa oli seuraavat sitovat tavoitteet:

1. Sijaishuollossa perhehoidon edellytyksiä parannetaan siten, että perhehoidon suhteellinen osuus hoitovuorokausista kasvaa edellisen vuoden tasoon verrattuna.

Tavoite ei toteutunut. Vuoden 2013 toteutunut taso oli 50,4 % (50,6 % vuonna 2012), joten tavoite ei toteutunut. Lastensuojelussa on pyritty lastensuojelulain mukaisesti enenevästi sijoittamaan lapsi sukulais- tai muuhun läheisverkostoon yhteistyössä lapsen ja vanhempien kanssa ja läheisverkostosisoitusten määrä on kasvanut.

2. Lapsiperheiden kotipalvelujen asiakasmäärästä puolet on lastensuojelun asiakkaita.

Tavoite ei toteutunut. Toteutunut taso oli 32 %. Kotipalvelussa lastensuojeluperheiden osuus kasvoi 29 %:sta 32 %:iin. Kaikille lastensuojelun perheille on voitu tarjota kotipalvelua.

3. Vuorotyössä käyvien yksinhuoltajien pienten koululaisten hoitoratkaisuja kokeillaan yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.

Tavoite toteutui.

4. Omaishoidon tuen piirissä olevien määrä kasvaa 200 henkilöllä vuoden aikana.

Tavoite ei toteutunut. Asiakkaiden määrä väheni 7 hengellä. Omaishoidon tukea saaneiden määrä on iäkkäiden palveluissa ollut hiljalleen kasvava edellisinä vuosina, mihin myös asetettu tavoite on pohjautunut. Omaishoitoa tukevista palveluista huolimatta omaishoitajiksi halukkaiden määrä ei ole ennakoidusti kasvanut vuonna 2013, vaikka Helsinki on myöntänyt omaishoidon tukea kaikille sitä hakeneille ja omaishoidon tuen kriteerit täyttäneille. Todettakoon lisäksi, että vammaispalvelujen osalta tavoite on, että itsenäistyvät ja aikuistuvat vammaiset pääsisivät tuettuun asumiseen, mikä ei ole lisäämässä omaishoidon tuen saajien määrää.

5. Vanhusten pitkäaikainen ympärivuorokautinen hoito kehittyi siten, että palveluasumisen hoitovuorokausien määrä kasvaa ja laitoshoidon hoitovuorokausien määrä vähenee edellisen vuoden tasoon verrattuna. Vanhusten pitkäaikaiseen ympärivuorokautiseen hoitoon pääsy tulee varmistaa siten, että palveluasumiseen ja laitoshoitoon jonottavien vanhusten määrä vähenee.

Tavoite toteutui. Vuoden 2013 palveluasumisvuorokaudet olivat 1087178 vuorokautta. Tämä tarkoitti että kasvua oli vuonna 2013 8,9 %. Laitospalvelun pitkäaikaishoidon vuorokausien määrä väheni 18,9 % vuonna 2013.

6. Perusterveydenhuollon hoidon tarpeen arviointi, tavoite kolmessa vuorokaudessa

Tavoite toteutui.

7. Pitkäaikaisasunnottomien määrä vähenee 190 henkilöllä vuoden aikana.

Tavoite toteutui.

8. Hammashoidon tarpeen arviointi, tavoite kolmessa vuorokaudessa

Tavoite toteutui.

9. Kiireettömään hammashoittoon pääsy, tavoite kuudessa kuukaudessa.

Tavoite toteutui.

10. Perusterveydenhuollon yhteydessä toteutettuun somaattiseen erikoissairaanhoidon pääsy kuudessa kuukaudessa.

Tavoite toteutui.

11. Perusterveydenhuollon yhteydessä toteutettuun psykiatriseen erikoissairaanhoidon pääsy kuudessa kuukaudessa.

Tavoite toteutui.

12. Kotihoidossa olevien yli 75-vuotiaiden suhteellinen osuus yli 75-vuotiaista on 13 %.

Tavoite ei toteutunut. Toteutunut taso oli 12,4 %. Kotihoidon peittävyys ei ole kasvanut ennakoidusti kotihoidon käyntien määrän kasvusta huolimatta, koska asiakkaat ovat olleet entistä enemmän hoitoa vaativia.

13. Ennaltaehkäisevään toimeentulotukeen käytetään 3 % toimeentulotukimäärärahoista

Tavoite toteutui.

14. Kuntouttavaa työtoimintaa saa 1 200 henkilöä vuoden aikana.

Tavoite ei toteutunut. Asiakkaita oli yhteensä 1 186. Kuntouttavan työtoiminnan asiakasmäärään vaikuttivat työvoiman palvelukeskukseen ohjattujen asiakkaiden määrän lievä lasku sekä muutaman kuntouttavan työtoiminnan ostopalvelupaikan toiminnan loppuminen kesken sopimuskauden.

Palvelujen määrälliset tavoitteet ja toteuma

	TA 2013	TP 2013	Ero
Koulu- ja opiskeluterveydenhuolto, käynti	210000	211686	1686
Lastensuojelun perhehoito, hoitovrk yht	321232	294942	-26290
Lastensuojelun laitoshoido, hoitovrk yht	287450	290630	3180
Perheneuvolat, asiakkaat vuoden aikana	7340	7508	168
Lapsiperheiden kodinhoitoapu, kotitalouden vuoden aikana	1800	1355	-445
Vammaispalvelun asumispalvelut, paikat yht	404	387	-17
VPL-kuljetuspalvelut, matkat vuoden aikana	625000	597621	-27379
Vammaispalvelun omaishoidon tuki, saajat vuoden aikana	1080	1000	-80
Kehitysvammahuollon asumispalvelut, paikat yht	830	826	-4
Kehitysvammahuollon laitoshuolto, paikat yht	113	167	54

25.03.2014

Sotep/6

Kehitysvammahuollon omaishoidon tuki, saajat vuoden aikana	595	587	-8
Shl-kuljetuspalvelu, saajat vuoden aikana	5670	5534	-136
Terveysneuvonta, käynti	307042	359468	52426
Lääkärin vastaanottokäynti	700000	731351	31351
Terveystenhoitajan vastaanottokäynti	580000	710155	130155
Hammashuolto, käynti	460000	478647	18647
Pkl-vastaanotto, käynti	81000	79265	-1735
Sisätautien päivystyspoliklinikka, käynti	36000	38433	2433
Tk-päivystys, käynti (aikuiset, lapset)	152000	126157	-25843
Somaattisen päivystyksen hoitopäivät	70000	70344	344
Psykiatrian avohoitokäynti	200000	215143	15143
Psykiatrian vuodeosastohoitopäivä	93000	95035	2035
Psykiatrian avohoitopäivä	70000	68218	-1782
Polikliininen päihdehuolto, as. käynnit vuoden aikana	69400	54614	-14786
Korvaushoito, käynnit vuoden aikana	135000	121464	-13536
Päihdehuollon asumispalvelut, asumisvuorokaudet	60500	56198	-4302
Päihdehuollon laitoshuolto, hoitovuorokaudet yht	58000	57825	-175
Palveluasuminen, hoitovuorokaudet yht	1138831	1087178	-51653
Laitoshoidon hoitovuorokaudet yht	522900	410197	-112703
Pitkäaikaishoito, hoitovuorokaudet yht	227114	225382	-1732
Akuuttihoitopäivät	343000	338707	-4293
Kotihoito, käynti	2220000	2588464	368464

Valtakunnallinen AvoHilmo- muutos muutti tilastointia ja lisäsi muun hoitoasioinnin määriä vuoteen 2012 nähden. Luvut eivät siten ole kaikilta osin vertailukelpoisia vuoden 2012 kanssa. Vpl-matkojen määrä jää alle talousarvion, mutta matkojen määrä lisääntyi 2 % vuoteen 2012 nähden. Laitoshoidon hoitovuorokauden vähenivät selvästi samalla kun

palveluasumisen määrä lisääntyi, mikä oli asetettujen tavoitteiden mukaista. Kotihoidon käyntimäärät ylittivät edellisvuoden tapaan talousarviossa suunnitellun tason selvästi. Perhehoidon vuorokausiin vaikutti läheisverkostosijoitusten määrän kasvu ja perhehoitajien vaikea saatavuus. Laitoshoidon vuorokausiin vaikutti kiireellisten sijoitusten voimakas kasvu vuonna 2013.

Investointitalous

Talousarviokohta	TS 2013	Ylitysoikeus 2013	TP 2013	Ero
8 09 32 Irtaimen omaisuuden hankinta				
Tietotekniikkahankin nat	8 830		1 403	7 489 2 544
Muut hankinnat	3 975		467	3 620 822
Yhteensä	12 805		1 870	11 109 3 366

Käyttämättömien irtaimen omaisuuden määrärahojen osalta kaupunginvaltuusto hyväksyi 29.1.2014 yhteensä 2,503 milj. euron ylitysoikeuden vuodelle 2014.

Virastopäällikön kannanotot

Virastopäällikkö toteaa, että talous toteutui hyvin lähelle syksyllä ennustettua tasoa. Siltä osin vuoden 2013 toteuma muodostaa hyvän pohjan vuodelle 2014. Edellytyksenä budjetissa pysymiselle kuitenkin on, että lautakunnan hyväksymiin osastojen käyttösuunnitelmiin sisältyvät sopeuttamistoimenpiteet kyetään täysimääräisinä toteuttamaan. Tilinpäätöksen antamia tietoja tullaan analysoimaan ja käyttämään hyödyksi vuoden 2015 suunnittelussa.

Esittelijä

virastopäällikkö
Matti Toivola

Lisätiedot

Jussi Lind, talous- ja strategiapäällikkö, puhelin: 310 42246
jussi.lind(a)hel.fi